

Posudek na práci Mgr. Aloise Coufalíka
Právní úprava majetkového společenství manželů

Majetkové vztahy mezi manžely jsou častým a oblíbeným tématem jak prací diplomních, tak i rigorózních. Jde o praktické a použitelné téma, které umožňuje konfrontaci teoretických východisek, odlišných legislativních přístupů s poznatky právní praxe. Navíc se ve vztazích mezi manžely promítají vztahy citové, které následně ovlivňují vztahy právní, a to zejména při zániku manželství a následném majetkovém vypořádání.

Po historickém úvodu zkoumá autor právní úpravu založenou občanským zákoníkem z roku 1964 a postupně přechází k nové legislativní úpravě majetkových vztahů mezi manžely v podobě společného jmění manželů. Zvláště zevrubně přistupuje k výkladu o předmětu společného jmění manželů včetně jeho možných změn v důsledku smluvní autonomie manželů či v důsledku soudního rozhodnutí. Samostatnou pozornost věnuje otázkám správy společného majetku včetně mnohdy opomíjené možnosti její smluvní modifikace. Důkladně se zabývá zánikem společného jmění a zejména jeho vypořádáním dohodou a rozhodnutím soudu. K výkladu o společném jmění manželů autor organicky přiřadil i cenný výklad o společném jmění manželů a zvláštních typech řízení; konkrétně rozebírá institut společného jmění ve vztahu k nově přijatému insolvenčnímu zákonu.

Autorovi se však nepodařilo organicky včlenit poznatky soudní judikatury do textu práce a alespoň na některých místech vést s těmito závěry polemiky. Mechanické přiřazení judikátů soudů za příslušné partie výkladu působí nedůstojně. Celkově tak působí obsah práce spíše popisně než problémově.

Na druhé straně oceňuji úvahy *de lege ferenda*, které autor v závěru práce formuluje. I když jde o pouhé dvě strany textu lze říci, že jde o náměty promyšlené, které zasluhují pozornost. Postrádám však autorův názor na nově

připravovanou občanskoprávní úpravu a v jejím rámci zvláště pak na změny v autorem zkoumané oblasti.

Autor si vytkl za cíl „zhodnotit z praktického pohledu současnou právní úpravu majetkového společenství manželů s ohledem na historické kořeny, právní vývoj a kulturu naší společnosti“. K tomu lze ale namítnout, že praktický pohled na jeden ze stěžejních institutů občanského práva je jistě záslužný, nehodí se však pro práce rigorózní, jejichž smyslem má být převažující pohled teoretický.

Z pohledu autorem uvedených literárních pramenů působí překvapivě absence základní monografické literatury, která byla již k danému tématu v minulých letech publikována.

K obhajobě rigorózní práce, k níž snad ještě lze posuzovanou práci doporučit, navrhuji problematiku vypořádání nemovitostí účastníků náležejících do jejich společného jmění, které se nestaly během tří let od zániku tohoto spoluvlastnictví předmětem zahájeného řízení o vypořádání.

V Praze dne 23.8.2007

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.

